

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.005.01.2020

Witold Bruzda
Świętokrzyski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/013 Działalność wybranych instytucji kontrolnych wobec mikro, małych i średnich przedsiębiorców

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce (dalej: WIOŚ).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Świętokrzyskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska (dalej: Wojewódzki Inspektor) od 6 lutego 2017 r. jest Witold Bruzda. Od 1 kwietnia 2002 r. do 6 lutego 2017 r. Wojewódzkim Inspektorem była Małgorzata Janiszewska. (akta kontroli str. 4)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania jednostki w zakresie ewidencjonowania podmiotów gospodarczych, planowania i inicjowania zadań kontrolnych. 2. Prowadzenie działań kontrolnych jednostki wobec przedsiębiorców.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do 31 marca 2020 r., z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres, istotnych dla celów kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Agnieszka Olejarz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/47/2020 z 24 czerwca 2020 r. 2. Violetta Nowak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/48/2020 z 24 czerwca 2020 r. 3. Łukasz Pieńkowski, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/54/2020 z 24 lipca 2020 r. (akta kontroli str. 1- 3)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą WIOŚ prowadził kontrole u mikro, małych i średnich przedsiębiorców na zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej³ (od 30 kwietnia 2018 r. – ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców⁴). Kontrole były planowane i przeprowadzane po uprzednim dokonaniu wielokryterialnej analizy oddziaływania zakładu na środowisko. Wpływające do WIOŚ zgłoszenia o możliwym nieprawidłowym działaniu przedsiębiorców poddawano weryfikacji i analizie, i jeśli było to uzasadnione, wszczynano kontrole, przy czym spośród 376 takich kontroli 43 podjęto po upływie przynajmniej 200 dni od daty zgłoszenia.

WIOŚ zawiadamiał przedsiębiorców o zamiarze wszczęcia kontroli. Nie dokonywał tego tylko w przypadkach przewidzianych przepisami ww. ustaw. Inspektorzy WIOŚ podejmowali czynności kontrolne po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli i poinformowaniu przedsiębiorcy o jego obowiązkach i przysługujących mu prawach. Każdorazowo gwarantowano przedsiębiorcom lub osobom przez nich upoważnionym możliwość uczestnictwa w prowadzonych czynnościach kontrolnych. WIOŚ przestrzegał ustawowego czasu trwania kontroli u przedsiębiorcy w danym roku kalendarzowym. Podczas prowadzenia postępowań kontrolnych współpracował z innymi organami administracji rządowej i samorządowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: niezachowania wymaganej art. 5a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska⁵ częstotliwości kontroli (co najmniej raz na trzy lata) trzech przedsiębiorców zarządzających instalacjami posiadającymi pozwolenia zintegrowane, stwarzającymi najmniejsze zagrożenie, jednostkowych przypadków przedłużania czasu trwania kontroli niezgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców, niezachowania należytej staranności podczas sporządzania dokumentacji kontrolnej, niewzwania przedsiębiorcy do złożenia informacji o zakresie wykonania zarządzenia pokontrolnego oraz wykorzystania zarządzenia pokontrolnego do uzyskania dokumentu, który powinien być podstawą do dokonania ustaleń na etapie prowadzenia czynności kontrolnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania jednostki w zakresie ewidencjonowania podmiotów gospodarczych, planowania i inicjowania zadań kontrolnych

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą w WIOŚ obowiązywały wytyczne obejmujące zasady planowania i przeprowadzania kontroli pn. *Informatyczny System Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska* (dalej: ISK), przekazane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska⁷. System ten obejmował m.in. *Zasady ewidencjonowania podmiotów i zakładów*, określające procedurę rejestracji kontrolowanych podmiotów korzystających ze środowiska i zakładów, z zaznaczeniem, że pojęcia te nie są

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, ze zm. (obowiązująca do 29 kwietnia 2018 r.).

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 995 (dalej: ustawa o IOŚ).

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Pismem nr DliO/073-29/2009 z 25 stycznia 2010 r.

tożsame z przedsiębiorcą, o którym mowa w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej⁸.

(akta kontroli str. 32-79)

Naczelnik Wydziału Inspekcji WIOŚ wyjaśniła: w WIOŚ obowiązuje ewidencja kontrolowanych podmiotów (...) w postaci rejestru zakładów w Informatycznym Systemie Kontroli. Rejestr kontrolowanych podmiotów obejmuje m.in. zakłady, które podlegały działaniom kontrolnym WIOŚ (...). Nowe zakłady są wprowadzane do rejestru przy sporządzaniu planów kontroli lub przeprowadzeniu przez inspektorów kontroli pozaplanowych oraz w przypadku otrzymania przez WIOŚ informacji dot. powstania nowych zakładów (...) eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego lub zakładów zakwalifikowanych do grupy dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz do grupy zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii.(...)

(akta kontroli str. 82-83)

Według stanu na koniec I kwartału 2020 r. w ewidencji ISK, prowadzonej zgodnie z ww. regulacjami wewnętrznymi, znajdowały się 2953 zakłady i podmioty korzystające ze środowiska. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 marca 2020 r. WIOŚ skontrolował 760 przedsiębiorców, tj. 25,7% wszystkich zaewidencjonowanych w ISK zakładów i podmiotów. W grupie przedsiębiorców zidentyfikowano: 344 mikroprzedsiębiorców (45%), 189 małych (25%), 118 średnich (16%) i 109 pozostałych (14%). Rodzaj przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, określany był na podstawie *Oświadczenia o rodzaju przedsiębiorcy*, składanego przez osoby uprawnione do reprezentowania kontrolowanego. Dokument ten zawierał pouczenie o sposobie kwalifikacji przedsiębiorców i stanowił załącznik do protokołu kontroli.

W latach 2016-2019 w corocznie składanych do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska *Informacjach o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska* określono, że liczba zakładów i podmiotów korzystających ze środowiska, podlegających kontroli, wynosiła odpowiednio: 2416, 2688, 2844 i 2870.

(akta kontroli str. 190, 207, 228, 243, 304)

W WIOŚ prowadzony był rejestr instalacji, które podlegały obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w podziale na branże, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości⁹. Rejestr ten był udostępniony na stronie internetowej WIOŚ¹⁰. Prowadzony był także rejestr zakładów o dużym (ZDR) i zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnych awarii¹¹.

W WIOŚ uzyskiwano informacje o podmiotach podlegających kontroli m.in.: (1) od organów rządowych i samorządowych, które prowadziły postępowania administracyjne, np. wydawały decyzje dotyczące korzystania ze środowiska na podstawie art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹²; (2) z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej: GIOŚ) w związku np. z wydaniem

⁸ Od 30 kwietnia 2018 r. w ustawie Prawo przedsiębiorców.

⁹ Dz. U. poz. 1169.

¹⁰ <https://kielce.pios.gov.pl/content/inspekcja/instal/IPPC.pdf>, dostęp 3 sierpnia 2020 r. W 2019 r. funkcjonowało 77 zakładów dysponujących 95 instalacjami wymagającymi pozwolenia zintegrowanego, w 2020 r. 79 zakładów, na terenie których funkcjonowało 97 takich instalacji.

¹¹ Przez zwiększone ryzyko rozumie się posiadanie, wykorzystywanie lub produkcję substancji niebezpiecznych, których wykaz został zamieszczony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138). Rejestr ten został udostępniony przez WIOŚ na stronie <https://kielce.pios.gov.pl/content/inspekcja/awarie/awarie1.pdf> i obejmował w 2019 r. siedem ZDR i osiem ZZR, zaś w 2020 r. wskazano sześć ZDR i osiem ZZR.

¹² Dz.U. z 2020 r. poz. 797, ze zm.

zezwoleń na przywóz odpadów na teren kraju na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów¹³; (3) od podmiotów, które zgłaszały oddanie instalacji do użytkowania; (4) od zgłaszających interwencje i skargi; (5) na podstawie przekazywanych przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii list zakładów i instalacji nadzorowanych przez powiatowych lekarzy weterynarii¹⁴; (6) z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Krajowego Rejestru Sądowego; (7) z bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

(akta kontroli str. 80, 84-141, 166-179)

Prowadzenie przedmiotowych rejestrów, stosowanie ISK oraz prowadzenie baz służących do gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących działalności kontrolnej, zgodnie z regulaminem organizacyjnym WIOŚ¹⁵, było zadaniem Wydziału Inspekcji, w którym wyznaczono osoby odpowiedzialne za koordynację i nadzór nad tym systemem.

(akta kontroli str. 5-31)

1.2. Wpływające do WIOŚ informacje z innych organów administracji oraz wnioski o podjęcie interwencji wobec przedsiębiorców były rejestrowane zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjną określoną rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁶.

(akta kontroli str. 314)

W okresie objętym kontrolą do WIOŚ wpływały zgłoszenia o możliwych nieprawidłowych działaniach przedsiębiorców. Zgłoszenia te dotyczyły 117 przedsiębiorców w 2016 r., 122 w 2017 r., 113 w 2018 r., 166 w 2019 r. i 25 w I kwartale 2020 r. W odniesieniu do odpowiednio: 102, 92, 85, 89 i ośmiu przedsiębiorców, WIOŚ wszczął postępowania kontrolne, które u części z nich (51 w 2016 r., 44 w 2017 r., 55 w 2018 r., 54 w 2019 r. i sześciu w I kwartale 2020 r.) wskazały naruszenia przepisów ochrony środowiska. WIOŚ nie podjął czynności kontrolnych po otrzymaniu zgłoszenia o możliwych nieprawidłowych działaniach w odniesieniu do 15 przedsiębiorców w 2016 r., 30 w 2017 r., 28 w 2018 r., 77 w 2019 r. oraz 15 w I kwartale 2020 r. Przyczyny niewszczywania postępowań kontrolnych były m.in. następujące:

- wyniki wcześniej przeprowadzonych kontroli u przedsiębiorcy nie wskazywały nieprawidłowego działania,
- przekazanie sprawy do rozpatrzenia przez inny organ administracji zgodnie z kompetencjami,
- brak podstaw do przeprowadzenia kontroli,
- otrzymanie informacji od innych organów administracji o niepotwierdzeniu nieprawidłowego działania przedsiębiorcy,
- brak potwierdzenia nieprawidłowego działania, po przeprowadzeniu wstępnego rozpoznania,

a także – jak wynika z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Inspekcji – niesprzyjające warunki atmosferyczne do przeprowadzenia badań hałasu i zanieczyszczenia powietrza oraz sytuacja epidemiczna (dotyczy to 20 z ww. przedsiębiorców).

(akta kontroli str. 650-728, 783-784)

¹³ Dz.U. z 2019 r. poz. 1162, ze zm.

¹⁴ Zgodnie z *Porozumieniem* z 5 listopada 2007 r.

¹⁵ Wprowadzonym zarządzeniem nr 6/2011 Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z 7 listopada 2010 r. oraz obowiązującym od 8 marca 2019 r. regulaminem organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem nr 4/2019.

¹⁶ Dz. U. Nr 14, poz. 67, ze zm.

Największa liczba zgłoszeń o możliwych nieprawidłowych działaniach dotyczyła Elektrociepłowni Bartos Sp. z o.o., na którą w latach 2016-2019 wpłynęło łącznie 68 zgłoszeń oraz Zakładu Kamieniarskiego Granit, na który w I kwartale 2020 r. wpłynęło pięć zgłoszeń. W każdym z tych przedsiębiorstw WIOŚ przeprowadził czynności kontrolne.

WIOŚ w latach 2016-2020 (I kwartał) podejmował działania kontrolne u przedsiębiorców w terminie od 1 do 565 dni od daty zgłoszenia. W 2016 r. w 62 przypadkach kontrole rozpoczęto po upływie 30 dni od daty wpływu wniosku lub informacji. W pozostałych latach liczba tych przypadków wyniosła odpowiednio: 60, 65, 62 i jeden. Kontroli podjętych po upływie 200 dni od zgłoszenia nieprawidłowych działań przedsiębiorców było: osiem w 2016 r., cztery w 2017 r., 18 w 2018 r. i 13 w 2019 r.

(akta kontroli str. 65-728)

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że realizacja działań kontrolnych po upływie długiego okresu od daty wpłynięcia zgłoszenia o możliwym nieprawidłowym działaniu przedsiębiorcy wynikała m.in. z:

- niewystarczającego stanu osobowego inspektorów realizujących kontrole terenowe,
- nakładania na IOŚ nowych obowiązków kontrolnych, wraz ze zwiększeniem stopnia skomplikowania prowadzonych kontroli interwencyjnych,
- wyznaczenia kilku inspektorów do stałej współpracy z organami ścigania, z uwagi na wzrost nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami.

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił również, że przy podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu pozaplanowych działań kontrolnych w pierwszej kolejności dokonywano analizy i oceny co do realnego zagrożenia zdrowia, życia i środowiska, wyników poprzednich kontroli przedsiębiorcy, faktu pozostawiania podmiotu pod nadzorem kontrolnym WIOŚ oraz możliwości realizacji kontroli przez inne organy zgodnie z kompetencjami. Po podjęciu decyzji o przeprowadzeniu kontroli ustalany był termin realizacji z uwzględnieniem stopnia istotności zgłoszenia i możliwych do wykorzystania zasobów osobowych.

(akta kontroli str. 731-733)

1.3. W Planie pracy WIOŚ na rok 2019 i 2020, zgodnie z art. 5a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o IOŚ, uwzględniono ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących środowiska oraz obszary objęte kontrolą poprzez wskazanie:

- priorytetowych zadań w działalności (zgodnie z wytycznymi GIOŚ);
- strategicznych celów ekologicznych określonych w *Ogólnych kierunkach działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020*;
- ogólnopolskich celów kontroli (w 2019 r. wytypowano 52 cele, w 2020 r. – 46);
- ogólnopolskich cykli kontrolnych (w każdym z badanych lat wskazano po dwa);
- najważniejszych zadań przewidzianych do realizacji w zakresie gospodarki odpadami i transgranicznego przemieszczania odpadów;
- zagadnień wynikających z identyfikacji najpoważniejszych negatywnych zjawisk związanych z korzystaniem ze środowiska w województwie świętokrzyskim, zawartych m.in. w analizie przygotowanej dla GIOŚ na potrzeby *Raportu o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2018 r.* W opracowaniu tym wskazano na rozwój tzw. „szarej strefy”, tj. przedsiębiorców, którzy nielegalnie unieszkodliwiają odpady przez porzucanie ich na terenach leśnych i nieużytkach, zakopywanie w gruncie lub prowadzenie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Zwrócono także uwagę na proceder potwierdzania nieprawdy w ewidencji odpadów, handel fałszywymi dokumentami dotyczącymi gospodarowania tymi odpadami i inne.

W planie ujęto także, zgodnie z art. 5a ust. 1 pkt 3-5 oraz ust. 2 ustawy o IOŚ, kontrole instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, ZDR, ZZR oraz wskazano procedury opracowania i zasady przeprowadzenia kontroli planowych i pozaplanowych dla tych zakładów, uwzględniające ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa.

Zgodnie z wymaganiami art. 5a ust. 3-5 ustawy o IOŚ, w planach określono częstotliwość kontroli planowych różnych rodzajów zakładów i instalacji z uwzględnieniem wielokryterialnej systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska (zgodnie z zasadami opisanymi w części pierwszej ISK, w dokumentach o sygnaturze I.2.2, I.3.1-I.3.3.). Wyniki tej analizy wpływały na tzw. kategoryzację zakładów, decydującą o częstotliwości kontroli, tj.:

- zakłady I kategorii o bardzo dużej uciążliwości dla środowiska, gdzie należy planować kontrole co rok (np. ZDR, ZZR);
- zakłady II kategorii o dużej uciążliwości dla środowiska, częstotliwość kontroli nie rzadziej niż raz na 3 lata (np. instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego);
- zakłady III, IV i V kategorii o umiarkowanej, małej i znikomej uciążliwości dla środowiska. Zakłady III kategorii powinny być ujmowane w planach raz na 4 lata, a zakłady IV kategorii – co 5 lat lub rzadziej, kontrole w podmiotach V kategorii nie musiały być uwzględniane w planach kontroli.

Kategoryzacja podlegała bieżącej weryfikacji i zakłady mogły być „przeniesione” do grupy niższego ryzyka jeśli np. w wyniku kontroli nie stwierdzono w nich naruszeń i nie notowano uzasadnionych wniosków o interwencję.

Z uwagi na wymogi prawne wybrane zakłady uwzględniane były w planach kontroli co roku, niezależnie od wyniku analizy wielokryterialnej (np. zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów). Z kolei nie wszystkie zakłady zaliczone do grupy ZDR i ZZR planowano corocznie kontrolować. W latach 2016-2020, na podstawie porozumienia z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach, uzgadniano listę zakładów z tej grupy, które PSP skontroluje we własnym zakresie oraz zakłady, które miały podlegać wspólnej kontroli.

Plan na rok 2019 i 2020 przewidywał zrealizowanie w każdym roku po 366 kontroli z wyjazdem w teren, w tym 183 kontroli planowych. W 2019 r. kontrole te miały być realizowane w: 11 podmiotach I kategorii ryzyka (w 2020 r. – 12), 34 – II kategorii (w 2020 r. – 23); 23 – III kategorii (w 2020 r. – 19), 23 – IV kategorii (w 2020 r. – 24), i 92 – V kategorii (w 2020 r. – 105).

(akta kontroli str. 72-78, 111-165, 180-188)

W Biuletynie Informacji Publicznej WIOŚ zamieszczono schemat procedur kontroli, o którym mowa w art. 47 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców (10 lipca 2018 r.), a wcześniej (24 marca 2017 r.) zgodnie z art. 78a ust. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej¹⁷, wypełniając obowiązek przewidziany odpowiednio art. 47 ust. 3 oraz art. 78a ust. 3 ww. ustaw. W procedurach tych nie zmieniono informacji o częstotliwości prowadzenia kontroli przedsiębiorców zaklasyfikowanych do III i IV kategorii ryzyka, po wprowadzeniu od 2020 r. zmian w ISK w tym zakresie (decyzja o ujęciu tych podmiotów w planie kontroli będzie należała do WIOŚ).

(akta kontroli str. 76-78, 182-184)

Z wyjaśnień Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora wynika, że schemat procedur był przygotowany i przesłany przez GIOŚ 22 marca 2017 r. oraz 6 lipca 2018 r. i niezwłocznie zamieszczony w BIP. Niedokonanie zmiany w informacji o częstotliwości planowanych kontroli u przedsiębiorców z III i IV kategorii ryzyka

¹⁷ <https://bip.kielce.pios.gov.pl/f,753,schemat-dzialaniapdf.pdf>, dostęp 3 sierpnia 2020 r.

wynikało m.in. z faktu, że WIOŚ w Kielcach mając na uwadze zwiększoną obsadę kadrową (w 2020 r. część nowych inspektorów nabyła uprawnienia do przeprowadzania samodzielnych kontroli) zamierza nadal stosować przyjęty wcześniej schemat w zakresie częstotliwości kontroli.

(akta kontroli str. 306)

1.4. W latach 2016-2019, na podstawie art. 5 ust. 4 pkt 5 ustawy o IOŚ, składano corocznie do GIOŚ *Informację o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska*. Informacja ta była sporządzana zgodnie z założeniami merytorycznymi i organizacyjnymi przekazanymi przez GIOŚ. Ponadto corocznie przekazywano wojewodzie świętokrzyskiemu *Informację o przeprowadzonych kontrolach*. Na przykładzie analizy planu kontroli za 2019 r. ustalono, że spośród zaplanowanych 183 kontroli z wyjazdem w teren (w tym 132 kontroli przedsiębiorców) zrealizowano 116 (63,4%). Nie przeprowadzono 67 kontroli, w tym 51 kontroli przedsiębiorców. W 2019 r. podjęto wszystkie zaplanowane kontrole przedsiębiorców zaliczonych do I kategorii ryzyka. W kolejnych kategoriach ryzyka, tj. II, III, IV i V, nie zrealizowano zaplanowanych kontroli odpowiednio u: 21, dziewięciu, trzech i 17 przedsiębiorców. Część tych kontroli (osiem) wykonano jako pozaplanowe w ramach interwencji lub na wniosek podmiotu kontrolowanego. Niezrealizowanie planu kontroli wynikało z następujących przyczyn:

- konieczności przeprowadzenia kontroli pozaplanowych interwencyjnych (liczba kontroli pozaplanowych przekroczyła założoną w planie o 4%);
- przeprowadzania dodatkowych kontroli, na wniosek organów samorządowych, wynikających z prowadzonego postępowania administracyjnego zgodnie z art. 41a ustawy o odpadach lub z art. 11 ust. 4 tej ustawy;
- znacznego stopnia skomplikowania przeprowadzanych kontroli, zwłaszcza kontroli interwencyjnych, w tym dotyczących zagrożenia pożarami składowisk odpadów oraz działań tzw. „szarej strefy”;
- braków kadrowych WIOŚ¹⁸ oraz przesunięcia doświadczonych inspektorów terenowych do pracy w ramach działu do walki z „szarą strefą”, w którym realizowano także kontrole w terenie bez ustalonego podmiotu.

Niezrealizowane kontrole zostały przesunięte na 2020 r. (37 kontroli) i na lata następne.

(akta kontroli str. 142-165, 189-269)

Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił: *zatrudnienie w 2019 r. nowych pracowników nie skutkowało zwiększeniem liczby kontroli z następujących powodów: nowo przyjęci pracownicy byli wdrażani do pracy w Inspekcji i ze względu na różnorodność zadań realizowanych przez IOŚ był to proces czasochłonny i skomplikowany; pracownicy ci nie posiadali uprawnień do samodzielnego prowadzenia czynności kontrolnych (część nowo przyjętych inspektorów uzyskało uprawnienia do samodzielnych kontroli dopiero w lipcu i sierpniu 2020 r.); zwiększona liczba inspektorów (o 24 osoby) wiązała się z pogorszeniem warunków lokalowych (...). Dodatkowo należy zwrócić uwagę na kolejne uwarunkowania: zmieniające się przepisy prawa oraz ich zawartość wymagała ciągłego samokształcenia; pracochłonność w przygotowaniu różnych zestawień i sprawozdań dla GIOŚ oraz informacji dla posłów, senatorów, realizacja kontroli w trybie 41a ustawy o odpadach, które związane są z koniecznością analizy, w większości przypadków, obszernych wniosków i dokumentów; odejście z pracy dwóch*

¹⁸ W latach 2016-2020 (I kwartał) liczba etatów pracowników prowadzących kontrole wynosiła od 15,5 do 16,5. Jeden kontroler realizował w tych latach odpowiednio 44,7; 62,5; 50,5 i 50,9 rocznie (w tym kontrole terenowe planowe i pozaplanowe oraz kontrole dokumentacyjne).

doświadczonych inspektorów oraz przebywanie jednego inspektora na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

(akta kontroli str. 306-307)

W 2019 r. nie zrealizowano zaplanowanych kontroli u następujących przedsiębiorców: Ceramika Końskie Sp. z o.o. w Końskich, CERRAD Sp. z o.o. w Starachowicach i Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Baćkowicach (instalacja w Jańczycach). Na terenie tych zakładów funkcjonowały cztery instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Instalacje te nie zostały skontrolowane w okresie wskazanym w art. 5a ust. 4 pkt 2 ustawy o IOŚ oraz zgodnym z wynikami systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska stwarzanych przez instalację, o której mowa w art. 5a ust. 3 tej ustawy, tj. w okresie nieprzekraczającym trzech lat od poprzedniej kontroli.

(akta kontroli str. 142-153, 285-303)

1.5. Według danych uzyskanych z ISK na 30 czerwca 2020 r. w latach 2016-2020 (I kwartał) skontrolowano:

- w 2016 r. – 256 przedsiębiorców, tj. 10,6% zakładów zaewidencjonowanych w ISK, z tego: 107 mikro, 70 małych, 51 średnich i 28 pozostałych. W ramach kontroli planowych skontrolowano 167 przedsiębiorców, a pozaplanowych – 112, (w tym 21 przedsiębiorców dwukrotnie, a jednego trzykrotnie). Wśród kontroli pozaplanowych było: 26 podjętych na wniosek, 11 – inwestycyjnych, 74 – interwencyjnych, jedna zakwalifikowana jako inna problemowa¹⁹. Spośród kontroli interwencyjnych najwięcej dotyczyło mikro i małych przedsiębiorców (79%);
- w 2017 r. – 229 przedsiębiorców, tj. 8,5% zakładów zaewidencjonowanych w ISK, z tego: 90 mikro, 61 małych, 43 średnich i 35 pozostałych przedsiębiorców. W ramach kontroli planowych skontrolowano 146 przedsiębiorców, a pozaplanowych 98 (w tym 11 przedsiębiorców dwukrotnie, a dwóch trzykrotnie). Wśród kontroli pozaplanowych było: 20 przeprowadzonych na wniosek, jedna – inwestycyjna, 73 – interwencyjne, pięć zakwalifikowanych jako inne problemowe. Spośród kontroli interwencyjnych najwięcej dotyczyło mikro i małych przedsiębiorców (86%);
- w 2018 r. – 187 przedsiębiorców, tj. 6,6% zakładów zaewidencjonowanych w ISK, z tego: 76 mikro, 38 małych; 38 średnich i 35 pozostałych przedsiębiorców. W ramach kontroli planowych skontrolowano 105 podmiotów, a pozaplanowych 94 (w tym 12 przedsiębiorców dwukrotnie). Wśród kontroli pozaplanowych było: 21 kontroli podjętych na wniosek, jedna – inwestycyjna, 67 – interwencyjnych, pięć zakwalifikowanych jako inne problemowe. Spośród kontroli interwencyjnych najwięcej dotyczyło mikro i małych przedsiębiorców (75%);
- w 2019 r. – 190 przedsiębiorców, tj. 6,6% zakładów zaewidencjonowanych w ISK, z tego: 85 mikro, 47 małych; 33 średnich i 25 pozostałych przedsiębiorców. W ramach kontroli planowych skontrolowano 61 podmiotów, a pozaplanowych 140 (w tym 11 przedsiębiorców dwukrotnie). Wśród kontroli pozaplanowych było: 47 przeprowadzonych na wniosek, jedna – inwestycyjna, 83 – interwencyjne, dziewięć zakwalifikowanych jako inne problemowe. Spośród

¹⁹ Zgodnie z wytycznymi do ISK wyróżniamy cztery rodzaje kontroli pozaplanowych: na wniosek (oznacza kontrolę na wniosek podmiotu we własnej sprawie lub na wniosek innego organu), interwencyjna (oznacza kontrolę na wniosek osób fizycznych i prawnych, organów administracji publicznej, radnych, posłów i senatorów RP, itp.), inwestycyjna (oznacza kontrolę po uzyskaniu przez WIOŚ informacji o zamiarze przystąpienia podmiotu do użytkowania przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko), inna (oznacza kontrolę podjętą przez wioś z urzędu, np. w związku z cyklem kontrolnym nieobjętym rocznym planem kontroli, poleceniem GIOŚ, kontrolę powtórna w terenie).

kontroli interwencyjnych najwięcej dotyczyło mikro i małych przedsiębiorców (79%).

W latach tych działaniami kontrolnymi objęto 85 przedsiębiorców zarządzających instalacjami wymagającymi pozwolenia zintegrowanego (17 małych, 36 średnich i 32 pozostałych); 11 ZDR (jeden średni i 10 pozostałych) oraz dziewięć ZZR (cztery małe, dwa średnie i trzech pozostałych).

(akta kontroli str. 285-304, 870-875)

WIOŚ w trakcie przeprowadzania 63 kontroli, współpracował z innymi instytucjami administracji rządowej i samorządowej, w tym z Policją, Strażą Pożarną i Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego. W dziesięciu z nich, na podstawie art. 10a ustawy o IOŚ, występował z wnioskiem o udzielenie pomocy do Straży Pożarnej (sześć razy) i Policji (cztery razy). W pozostałych kontrolach (10 w 2016 r., 11 w 2017 r., 13 w 2018 r., 18 w 2019 r. oraz jednej w I kwartale 2020 r.) współdziałał w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami kontrolnymi, na podstawie art. 17 ww. ustawy.

Czynności kontrolne w okresie objętym kontrolą prowadzone były z użyciem bezzałogowych statków powietrznych w 25 przypadkach. W trakcie tych kontroli przeprowadzono łącznie 41 lotów. Przedsiębiorcy nie składali zastrzeżeń, skarg lub uwag co do sposobu przeprowadzenia tego rodzaju czynności.

(akta kontroli str. 82-83, 640-644)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nieprzeprowadzeniu przez WIOŚ w 2019 r. kontroli zaplanowanych w trzech zakładach, na terenie których funkcjonowały cztery instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, stwarzające najmniejsze zagrożenie, w związku z czym nie wypełniono wynikającego z art. 5a ust. 4 pkt 2 ustawy o IOŚ, obowiązku kontrolowania tych instalacji nie rzadziej niż raz na trzy lata.

Dotyczyło to instalacji funkcjonujących w:

- zakładzie Ceramika Końskie Sp. z o.o. w Końskich (instalacja w Końskich, ul. Górna 2c), który posiadał pozwolenie zintegrowane wydane przez Starostę Koneckiego (20 czerwca 2011 r. oraz 16 stycznia 2018 r.²⁰). Poprzednio instalacja ta została skontrolowana w 2016 r.²¹;
- CERRAD Sp. z o.o. w Starachowicach, ul. Radomska 49b. Pozwolenie zintegrowane dotyczyło dwóch instalacji funkcjonujących w zakładzie i zostało wydane przez Starostę Starachowickiego 7 listopada 2011 r. i 8 grudnia 2015 r.; w instalacjach tych przeprowadzono dwie kontrole w 2016 r.²²;
- Międzygminnym Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., w Baćkowicach, instalacja w Jańczycach (pozwolenie zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z 12 listopada 2015 r.); kontrolę przeprowadzono w 2016 r.²³

(akta kontroli str.142-153, 285-303)

Zgodnie z art. 5a ust. 4 pkt 2 ustawy o IOŚ, w odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, stwarzających najmniejsze zagrożenie, okres pomiędzy kontrolami nie przekracza 3 lat..

Zgodnie z art. 201 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska²⁴, pozwolenia zintegrowanego wymaga prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może

²⁰ <https://kielce.pios.gov.pl/content/inspekcja/instal/IPPC.pdf> dostęp 3 sierpnia 2020 r.

²¹ Kontrola nr WIOS-KIELC 346/2016.

²² Kontrole nr WIOS-KIELC 19/2016 i WIOS-KIELC 126/2016.

²³ Kontrola nr WIOS-KIELC 303/2016.

²⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1219.

powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, z wyłączeniem instalacji lub ich części stosowanych wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych. W konsekwencji nieprzeprowadzenia kontroli czterech instalacji, nie zostało ocenione w wymaganym terminie zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego.

Z wyjaśnień Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora wynika, że wskazane podmioty powinny być skontrolowane zgodnie z przyjętą zasadą w 2019 r., lecz ze względu na szereg przyczyn, które wpłynęły na niezrealizowanie planu kontroli w tym roku zostały one przewidziane do realizacji w 2020 r.

(akta kontroli str. 307)

OCENA CZĄSTKOWA

W WIOŚ prowadzono ewidencję podmiotów korzystających ze środowiska i zakładów, zgodnie z wytycznymi do ISK, a także rejestr zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz rejestr instalacji, które podlegały obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Wojewódzki Inspektor zatwierdzał plany kontroli konstruowane zgodnie z art. 5a ust. 1-6 ustawy o IOŚ. Plan kontroli na 2019 r. nie został zrealizowany z powodu braków kadrowych i konieczności pilnego reagowania na pojawiające się interwencje. Spowodowało to niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 5a ust. 4 pkt 2 ww. ustawy, dotyczącego niezachowania wymaganej częstotliwości kontroli instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie, dla których wydano pozwolenia zintegrowane. W okresie objętym kontrolą WIOŚ podczas prowadzenia postępowań kontrolnych współpracował z innymi instytucjami administracji rządowej i samorządowej, w tym z Policją, jednostkami Straży Pożarnej i Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego. Wpływające do WIOŚ zgłoszenia o możliwym nieprawidłowym działaniu przedsiębiorców były poddawane weryfikacji i analizie, i jeśli było to uzasadnione, podejmowano działania kontrolne, przy czym w odniesieniu do 43 z nich nastąpiło to po upływie ponad 200 dni od daty zgłoszenia.

OBSZAR

2. Prowadzenie działań kontrolnych jednostki wobec przedsiębiorców

Opis stanu faktycznego

2.1. Prawidłowość wykonywania przez WIOŚ działań kontrolnych wobec przedsiębiorców zbadano na podstawie analizy dokumentacji 25 postępowań kontrolnych²⁵, prowadzonych w latach 2016-2020 wobec ośmiu mikro, ośmiu małych oraz dziewięciu średnich przedsiębiorców. W wyniku tego badania ustalono, że:

- w 16 przypadkach przedsiębiorcy zostali zawiadomieni o zamiarze wszczęcia kontroli (art. 79 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub art. 48 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców);
- w dziewięciu przypadkach WIOŚ nie zawiadamiał przedsiębiorców o zamiarze wszczęcia kontroli, w tym:
 - w jednym, na podstawie art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, który stanowił, że zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się w przypadku, gdy kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej;

²⁵ Dobór losowy postępowań, przy założeniu po pięć postępowań z każdego roku objętego kontrolą. Analizą objęto 24 kontrole planowych i jedną kontrolę pozaplanową.

- w jednym, na podstawie art. 79 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy, w związku z uzasadnionym bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego;
- w trzech, na podstawie art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, zgodnie z którym zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się w przypadku, gdy kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej;
- w jednym, na podstawie art. 63 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo przedsiębiorców, który stanowi, że przepisów art. 48 tej ustawy nie stosuje się do kontroli działalności w zakresie zbierania, przetwarzania zużytego sprzętu, recyklingu lub innych niż recykling procesów odzysku odpadów powstałych ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, prowadzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska;
- w trzech, na podstawie art. 65 pkt 3 ww. ustawy, z którego wynika, że zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się w przypadku kontroli prowadzonej na podstawie ustawy o IOŚ w zakresie gospodarki odpadami;
- wszystkie zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli zawierały wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli, którym było *przestrzeganie przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska*. Zakres kontroli nie wykraczał poza zakres wskazany w zawiadomieniu.
- w 11 przypadkach wszczęcie kontroli nastąpiło z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 79 ust. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub art. 48 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, tj. nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli (kontrole rozpoczynano w terminach od 7 do 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia);
- w trzech przypadkach²⁶ na wniosek przedsiębiorcy inspektorzy WIOŚ rozpoczęli kontrolę przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli;
- dwie kontrole²⁷ rozpoczęto 32. dnia licząc od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. W obu przypadkach 30 dzień od dnia doręczenia zawiadomienia przypadał na sobotę. Zgodnie z art. 57 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁸, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

(akta kontroli str. 323-638)

2.2. Analiza 25 postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez WIOŚ wobec przedsiębiorców wykazała, że:

- w 21 przypadkach inspektorzy WIOŚ przeprowadzający kontrole u przedsiębiorców mieli stosowne upoważnienia do kontroli i działali w zakresie i w terminach w nich wskazanych (upoważnienia te zawierały elementy określone w art. 79a ust. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub art. 49 ust. 7 ustawy Prawo przedsiębiorców);
- w jednej kontroli²⁹ czynności kontrolne prowadzono po przewidywanym terminie zakończenia kontroli wskazanym w upoważnieniu do kontroli, tj. po 21 lutego 2019 r. Oględzin terenu zakładu dokonano 19 marca 2019 r. W tym samym dniu

²⁶ Kontrole nr: WIOS-KIELC 29/2017, WIOS-KIELC 148/2017 i nr WIOS-KIELC 8/2020.

²⁷ Kontrole nr WIOS-KIELC 334/2016 i WIOS-KIELC 144/2018.

²⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.

²⁹ Kontrola nr WIOS-KIELC 353/2018.

podpisano protokół kontroli. Przedsiębiorca 21 lutego 2019 r. zwrócił się z prośbą o przesunięcie daty zakończenia kontroli na 19 marca 2019 r. W uzasadnieniu swej prośby wskazał, że *wydłużenie terminu związane jest z pożarem jaki wydarzył się w dniu 19 lutego 2019 r. na zakładzie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego*. Wojewódzki Inspektor przychylił się do wniosku przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo przedsiębiorców, przepisów art. 55 nie stosuje się do kontroli działalności w zakresie zbierania, przetwarzania zużytego sprzętu, recyklingu lub innych niż recykling procesów odzysku odpadów powstałych ze zużytego sprzętu, prowadzonej przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, marszałka województwa oraz starostę w związku z kontrolą przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania użytym sprzętem;

- w trzech przypadkach przedłużono przewidywany termin zakończenia kontroli, wydając kolejne upoważnienie do kontroli. Jedną z tych kontroli³⁰ prowadzono na podstawie ustawy o IOŚ w zakresie gospodarki odpadami. Do tej kontroli, zgodnie z art. 65 pkt 3 ustawy Prawo przedsiębiorców, przepisów rozdziału 5 tej ustawy nie stosuje się. W pozostałych dwóch kontrolach³¹ nie dokonano przedłużenia czasu trwania kontroli zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. ustawy;
- wszyscy przedsiębiorcy zostali pouczeni o przysługujących im prawach i obowiązkach. Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią pouczenia kontrolowani potwierdzali własnoręcznym podpisem na upoważnieniu do kontroli.

(akta kontroli str. 323-635)

2.3. Na podstawie analizy 25 postępowań kontrolnych ustalono, że w jednym przypadku³² WIOŚ, po doręczeniu przedsiębiorcy zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, został przez niego (e-mailem w dniu 3 grudnia 2017 r.) poinformowany o fakcie trwania innej kontroli. Przedsiębiorca wyraził zgodę na równoczesne podjęcie i prowadzenie więcej niż jednej kontroli, co było zgodne z art. 82 ust. 1 pkt 2a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

(akta kontroli str. 423, 633-635)

Analiza dokumentacji 25 kontroli objętych badaniem oraz kolejnych kontroli prowadzonych u danego przedsiębiorcy wykazała, że WIOŚ przestrzegał wyłączenia możliwości przeprowadzenia powtórnej kontroli, o którym była mowa w art. 83b ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz w art. 58 ustawy Prawo przedsiębiorcy. WIOŚ w przypadku kontroli instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego nie stwierdził istotnych naruszeń wymogów określonych w tym pozwoleniu, zatem nie był zobowiązany do podjęcia ponownej kontroli w tym samym zakresie w terminie sześciu miesięcy od zakończenia poprzedniej kontroli.

(akta kontroli str. 323-635)

2.4. Na podstawie analizy 25 postępowań kontrolnych oraz danych z systemu ISK ustalono, że czas trwania wszystkich kontroli WIOŚ u danego przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie przekraczał określonego w art. 83 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub art. 55 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców i wynosił od 1 do 4 dni roboczych u mikroprzedsiębiorców, od 2 do 6 dni roboczych u małych przedsiębiorców oraz od 2 do 8 dni roboczych u średnich przedsiębiorców.

(akta kontroli str. 633-635)

2.5. W okresie objętym kontrolą jeden przedsiębiorca (nieobjęty badaniem) wniosł do WIOŚ na podstawie art. 84c ust. 1-3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli

³⁰ Kontrola nr WIOS-KIELC 339/2019.

³¹ Kontrole nr WIOS-KIELC 223/2019 i WIOS-KIELC 103/2020.

³² Kontrola nr WIOS-KIELC 297/2017.

czynności z naruszeniem przepisów art. 79 ust. 1 i 4, art. 80b oraz art. 83 tej ustawy. WIOŚ w dniu 20 listopada 2017 r., tj. w terminie 9 dni roboczych od dnia otrzymania sprzeciwu, wydał postanowienie o odstąpieniu od czynności kontrolnych uznając argumentację przedsiębiorcy, że kolejne czynności kontrolne mogą spowodować utrudnienia w funkcjonowaniu zakładu.

(akta kontroli str. 315-320)

Art. 84c ust. 9 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanowił, że *organ kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprzeciwu, rozpatruje sprzeciw oraz wydaje postanowienie o: 1) odstąpieniu od czynności kontrolnych; 2) kontynuowaniu czynności kontrolnych.* Nierozpatrzenie sprzeciwu w terminie, o którym mowa w ust. 9, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 (art. 84c ust. 12 ww. ustawy).

Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił: *Wniesienie sprzeciwu przez Spółkę (...) było pierwszym takim przypadkiem w działalności Inspektoratu. W związku z tym wymagało szczegółowej analizy, szczególnie sprawdzenia działań podejmowanych w stosunku do podmiotu w całym 2017 r. Ponadto zasięgnięto opinii radcy prawnego. Ostatecznie postanowienie wydano po 9 dniach od dnia wniesienia sprzeciwu. (...) po dniu 6.11.2017 r. WIOŚ nie prowadził żadnych działań na terenie Bazy³³.*

(akta kontroli str. 322)

W WIOŚ nie było przypadków wystąpienia przez przedsiębiorcę o odszkodowanie z powodu poniesionej szkody na skutek przeprowadzania czynności kontrolnych.

(akta kontroli str. 322)

2.6. Analiza 25 postępowań kontrolnych³⁴ wykazała, że:

- wszystkie protokoły sporządzano w dwóch egzemplarzach, zgodnie ze wzorem określonym w wytycznych do ISK;
- udział przedstawicieli innych organów (starosty, marszałka województwa) był odnotowywany w protokole kontroli;
- w odniesieniu do trzech postępowań kontrolnych³⁵ protokoły kontroli nie zostały podpisane przez wszystkie osoby upoważnione do reprezentowania spółki wskazane w KRS³⁶, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- we wszystkich prowadzonych postępowaniach kontrolnych zagwarantowano przedsiębiorcy prawo do obecności w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych;
- sporządzane w toku realizowanych czynności kontrolnych protokoły oględzin nie zawsze były podpisywane w dniu ich przeprowadzenia i przez wszystkie osoby uczestniczące w oględzinach³⁷;
- sporządzone protokoły kontroli, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ochrony środowiska przez kontrolowanego przedsiębiorcę, zawierały w tabeli w punkcie 2 *Naruszenia*, stosownie do wytycznych do ISK, zakres i rodzaj stwierdzonych naruszeń, dowody, na podstawie których zostały stwierdzone oraz przepisy prawa lub warunki korzystania ze środowiska określone w posiadanych dokumentach, których naruszenie dotyczy. Wyjątek stanowił protokół kontroli nr WIOS-KIELC 184/2017, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

³³ Bazy Magazynowo -Transportowej w Bodzechowie prowadzonej przez EKOM Maciejczyk Sp. j.

³⁴ Dotyczy próby kontrolnej 25 postępowań kontrolnych prowadzonych w latach 2016-2020 (I kwartał).

³⁵ Dotyczy protokołów kontroli nr WIOS-KIELC 334/2016, WIOS-KIELC 8/2020 oraz WIOS-KIELC 20/2020.

³⁶ Krajowy Rejestr Sądowy.

³⁷ Dotyczy postępowań kontrolnych nr WIOS-KIELC 334/2016, WIOS-KIELC 141/2016, WIOS-KIELC 178/2016, WIOS-KIELC 184/2017, WIOS-KIELC 353/2018.

- w dwóch protokołach kontroli z pięciu, w których umieszczenie uzasadnienia o braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli było wymagane, zgodnie z art. 79 ust. 7 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej³⁸ oraz art. 48 ust. 10 Prawo przedsiębiorców, zamieszczono stosowny zapis. W pozostałych nie podano tego uzasadnienia, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- sporządzone protokoły kontroli zawierały błędy formalne dotyczące braku parafowania wszystkich stron oraz wskazania błędnego numeru upoważnienia do kontroli, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli str. 323-632, 734-735, 785-795)

WIOŚ na podstawie ustaleń kontroli:

- wydał 14 zarządzeń pokontrolnych skierowanych do podmiotów kontrolowanych, zawierających informacje o stwierdzonych naruszeniach w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska wraz z wyznaczeniem terminu przesłania pisemnej informacji o podjętych i zrealizowanych działaniach służących ich wyeliminowaniu. W 12 przypadkach w aktach postępowań kontrolnych znajdowały się odpowiedzi podmiotów kontrolowanych, natomiast w dwóch przypadkach podmioty kontrolowane nie poinformowały WIOŚ o podjętych i zrealizowanych działaniach służących wyeliminowaniu stwierdzonych naruszeń, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Ponadto w jednym przypadku wykorzystano zarządzenie pokontrolne do uzyskania dokumentu, który powinien być podstawą do dokonania ustaleń na etapie prowadzenia czynności kontrolnych;
- prowadził 12 postępowań administracyjnych, z czego 11 dotyczyło nałożenia na przedsiębiorcę administracyjnej kary pieniężnej, natomiast jedno wstrzymania działalności w zakresie przetwarzania odpadów poza instalacjami i urządzeniami. Łączna kwota wymierzonych kar administracyjnych w okresie objętym kontrolą wyniosła 93 000 zł³⁹;
- wydał jedno postanowienie w zakresie opinii w przedmiocie wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska przez obiekty budowlane wraz z instalacją do przetwarzania odpadów.

(akta kontroli str. 734-755)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch kontrolach (nr WIOS-KIELC 223/2019 i WIOS-KIELC 103/2020) przedłużono przewidywany termin zakończenia kontroli, wydając kolejne upoważnienie do kontroli, bez zastosowania trybu określonego w art. 55 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców.

(akta kontroli, str. 554-562, 623-635)

Jak stanowi art. 55 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców, *przedłużenie czasu trwania kontroli jest możliwe jedynie z przyczyn niezależnych od organu kontroli i wymaga uzasadnienia na piśmie. Uzasadnienie doręcza się przedsiębiorcy. Przedłużenie czasu trwania kontroli nie może naruszać terminów, o których mowa w ust. 1.* Zgodnie z wytycznymi do ISK, ww. uzasadnienie podpisane przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska wpisuje się do książki kontroli przed podjęciem dalszych czynności kontrolnych. W uzasadnieniu przedłużenia czasu trwania kontroli należy podać przewidywany nowy termin zakończenia kontroli.

³⁸ Zapisy obowiązywały do dnia 29 kwietnia 2018 r.

³⁹ Dotyczy zakończonych postępowań administracyjnych z próby kontrolnej 25 postępowań kontrolnych prowadzonych w latach 2016-2020 (I kwartał).

Zastępca Naczelnika Wydziału Inspekcji wyjaśniła: W przypadku gdy kończyła się ważność upoważnienia określona datą w pozycji: przewidywany termin upoważnienia, wydano kolejne upoważnienie na dalszy okres trwania kontroli. Nie doręczano przedsiębiorcy uzasadnienia na piśmie na druku zamieszczonym w ISK ponieważ uznano, że nie przedłuża się czasu określonego ustawą Prawo przedsiębiorców lub o swobodzie działalności gospodarczej, lecz tylko przewidywany termin zakończenia kontroli, co wynikało z przyczyn opisanych poniżej. W przypadku kontroli 223/2019 przyczyną przedłużenia czasu kontroli było oczekiwanie na wyniki badań pobranej próby farby w zakresie LZO (lotnych związków organicznych). Uzyskane wyniki analiz należy wpisać do protokołu i w przypadku niezgodności z obowiązującymi przepisami wpisać jako naruszenie. Po otrzymaniu sprawozdania z dnia 8.10.2019 r. od zewnętrznego Laboratorium Farb i Lakierów „Śnieżka” inspektor dokonał wpisu do protokołu, odnosząc się do uzyskanych wyników i w dniu 16.10.2019 r. przedstawił protokół do podpisu przedsiębiorcy nie wykonując już innych czynności kontrolnych. Odnośnie kontroli WIOS-KIELC 103/2020 kontrolę przedłużono ze względu na wprowadzenie stanu epidemii na terenie RP i czasowe wstrzymanie działań kontrolnych w terenie. W drugim upoważnieniu wskazano termin rozpoczęcia kontroli taki jak w pierwszym upoważnieniu, przerwę w działaniach kontrolnych i nowy przewidywany termin zakończenia kontroli. Kontrola dotyczyła przepisów UE, w tym przypadku nie stosuje się art. 55 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców odnoszącego się do czasu trwania kontroli.

(akta kontroli str. 648-649, 830, 835)

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że przedłużenie czasu trwania kontroli było niezależne od organu kontroli (oczekiwanie na wyniki badań oraz wprowadzenie stanu epidemii). Wojewódzki Inspektor nie wskazał przyczyn niesporządzenia i niedoręczenia przedsiębiorcy uzasadnienia, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców. Podał natomiast, że przyjęty sposób postępowania zapewnia bezpieczeństwo zarówno inspektorowi, jak i przedsiębiorcy, nie wywołał sprzeciwu ze strony kontrolowanego podmiotu, nie wiązał się z zakłóceniem pracy przedsiębiorcy i nie naruszał art. 52 ustawy Prawo przedsiębiorców.

(akta kontroli str. 779-780)

2. W odniesieniu do 14 z 25 badanych postępowań kontrolnych, nie zachowano należytej staranności podczas sporządzania dokumentacji kontrolnej:

- W trzech postępowaniach kontrolnych (nr WIOS-KIELC 334/2016, WIOS-KIELC 8/2020 oraz WIOS-KIELC 20/2020) protokoły kontroli zostały podpisane tylko przez jedną osobę, podczas gdy z KRS wynikała konieczność zapewnienia szerszej reprezentacji podmiotu kontrolowanego. Zgodnie z wytycznymi do ISK protokół kontroli podpisują upoważnieni inspektorzy i kontrolowany, tj. osoba lub osoby upoważnione do reprezentowania spółki zgodnie z KRS.

(akta kontroli, str. 351-358, 602-609, 618-622, 645-649, 734-735, 764-766, 832)

Inspektorzy WIOŚ przeprowadzający kontrolę wyjaśnili, że wynikało to z nieobecności innych osób uprawnionych przy podpisaniu protokołu.

(akta kontroli, str. 764-766, 645-649)

- W trzech postępowaniach kontrolnych (nr WIOS-KIELC 3/2020, WIOS-KIELC 103/2020 oraz WIOS-KIELC 20/2020), protokoły kontroli nie zawierały wymaganego art. 48 ust. 10 ustawy Prawo przedsiębiorców uzasadnienia przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, co było również

niezgodne z wytycznymi do ISK, stosownie do których uzasadnienie to należy przedstawić w protokole kontroli w pkt 1 *Ustalenia kontroli*.

(akta kontroli, str. 734-735, 776-777, 828-829)

Inspektor WIOŚ przeprowadzający kontrolę wyjaśnił, że ww. kontrole zostały przeprowadzone na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej. Informacja o tym została zawarta w wydanych upoważnieniach do kontroli, które były przedłożone kontrolowanym podmiotom przed rozpoczęciem działań kontrolnych i stanowiły załączniki do protokołu kontroli. W związku z powyższym odstąpiono od ponownego umieszczania w treści protokołu kontroli przyczyny braku zawiadomienia podmiotu kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli.

(akta kontroli, str. 776-777)

- W odniesieniu do czterech postępowań kontrolnych, protokoły oględzin nie były sporządzane w dniu ich przeprowadzenia, w konsekwencji nie wszystkie osoby uczestniczące w oględzinach, w tym przedstawiciele innych organów, podpisały sporządzony dokument⁴⁰. W przypadku jednego postępowania kontrolnego (WIOS-KIELC 353/2018) protokół oględzin, pomimo iż został sporządzony w dniu oględzin, również nie został podpisany przez wszystkie osoby uczestniczące. Było to niezgodne z wytycznymi do ISK, stanowiącymi, że *protokoły oględzin powinny być podpisywane w dniu przeprowadzenia oględzin przez osoby uczestniczące w oględzinach*.

(akta kontroli, str. 330-334, 350, 380-385, 395-404, 535-550, 648, 734-735, 756-780, 785-795, 817)

Z wyjaśnień udzielonych przez inspektorów WIOŚ wynika, że głównym powodem niesporządzenia protokołów oględzin w dniu ich przeprowadzenia jest konieczność opracowania sporządzonej w terenie dokumentacji oraz brak dostępu do środków technicznych umożliwiających wydrukowanie protokołu. Konsekwencją tego było niepodpisywanie protokołów przez niektórych uczestników oględzin, w związku z ich absencją w dniu podpisania. Jeden protokół oględzin⁴¹ nie został podpisany przez wszystkich uczestników gdyż – jak wyjaśnił inspektor WIOŚ – *prezes zarządu nie upoważnił innych osób do podpisywania dokumentów z kontroli*.

(akta kontroli, str. 648, 756-780)

W ocenie NIK, podpisanie protokołu przez wszystkie osoby uczestniczące w oględzinach, stanowi pełne potwierdzenie ustaleń w nim zawartych.

- Stwierdzono również błędy formalne polegające na braku parafowania przez inspektorów WIOŚ każdej strony protokołu (WIOS-KIELC 141/2016, WIOS-KIELC 25/2016, WIOS-KIELC 8/2020), wskazaniu błędnego numeru upoważnienia do kontroli w ośmiu protokołach kontroli w wierszu *Numer upoważnienia*⁴², a także nieujęcia w protokole kontroli (WIOS-KIELC 184/2017) w tabeli w punkcie 2 *Naruszenia* wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska, co było niezgodne z wytycznymi do ISK.

(akta kontroli, str. 734-735, 756-778, 833)

Inspektorzy WIOŚ przeprowadzający kontrolę wyjaśnili, że brak podpisów na każdej stronie protokołu wynikał z przeoczenia. Natomiast rozbieżności

⁴⁰ Dotyczy postępowań kontrolnych nr WIOS-KIELC 334/2016, WIOS-KIELC 141/2016, WIOS-KIELC 178/2016, WIOS-KIELC 184/2017.

⁴¹ Dotyczy postępowania kontrolnego nr WIOS-KIELC 353/2018.

⁴² Dotyczy postępowań kontrolnych nr WIOS-KIELC 178/2016, WIOS-KIELC 184/2017, WIOS-KIELC 68/2017, WIOS-KIELC 38/2018, WIOS-KIELC 5/2018, WIOS-KIELC 353/2018, WIOS-KIELC 114/2019, WIOS-KIELC 8/2020.

w numerze upoważnienia wynikały z generowania przez system w protokołach kontroli numerów stałych upoważnień lub legitymacji służbowej.

(akta kontroli, str. 756-778)

Inspektor WIOŚ przeprowadzający kontrolę WIOS-KIELC 184/2017 wyjaśnił, że wszystkie stwierdzone nieprawidłowości zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli oraz protokole oględzin. Tabelaryczne wyszczególnienie nieprawidłowości zawarte w protokole kontroli stanowi podsumowanie stwierdzonych faktów. Niezamieszczenie nieprawidłowości w formie tabelarycznej mogło wynikać z przeoczenia.

(akta kontroli, str. 778)

3. W zarządzeniu pokontrolnym wydanym na podstawie ustaleń kontroli nr WIOS-KIELC 178/2016 zobowiązano przedsiębiorcę do przedłożenia dokumentu potwierdzającego zgłoszenie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny. Powyższe nie wynikało ze stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości. Zgodnie z wytycznymi do ISK, zarządzenie pokontrolne wydawane jest w razie stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej kontroli, naruszeń prawa i ma na celu wyeliminowanie tych naruszeń poprzez zobowiązanie do realizacji zadań i poinformowania o działaniach, jakie kontrolowany podjął, aby dalsza jego działalność nie naruszała prawa.

(akta kontroli, str. 729-735, 749-755, 770-775, 865-866)

Inspektor WIOŚ przeprowadzający kontrolę wyjaśnił, że z uwagi na nieprzedstawienie wymaganego dokumentu w trakcie kontroli, w zarządzeniu pokontrolnym wezwano podmiot do jego przedłożenia. Samo wykorzystywanie produktu ubocznego w procesie nie stanowiło nieprawidłowości.

(akta kontroli, str. 770-775)

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił: *działania pokontrolne WIOŚ, mimo że wykraczały poza ramy zapisów wytycznych do ISK pozwoliły skompletować dokumenty, które tym samym mogły być wykorzystane podczas późniejszych kontroli, a przedsiębiorca udowodnił, że jego oświadczenie było zgodne z prawdą.*

(akta kontroli, str. 729-733)

W ocenie NIK, to w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych należy kompletować stosowną i niezbędną dokumentację celem ustalenia stanu faktycznego przestrzegania przez kontrolowanego przepisów ochrony środowiska. Nie powinno być wykorzystywane do tego celu zarządzenie pokontrolne, które wskazuje działania służące wyeliminowaniu stwierdzonych w trakcie kontroli naruszeń.

4. WIOŚ do dnia zakończenia kontroli NIK⁴³, w odniesieniu do dwóch postępowań kontrolnych⁴⁴, nie wyegzekwował od kontrolowanego przedsiębiorcy przekazania informacji o podjętych i zrealizowanych działaniach służących wyeliminowaniu stwierdzonych naruszeń (nie wystosował do tych przedsiębiorców monitu). Było to niezgodne z wytycznymi do ISK, stosownie do których WIOŚ zobligowany jest do kontroli realizacji zarządzenia pokontrolnego, na podstawie informacji o wykonaniu zarządzenia pokontrolnego. W przypadku braku informacji WIOŚ kieruje do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby fizycznej monit przypominający o obowiązku informacji o realizacji zarządzenia pokontrolnego oraz powtórnie przypomina o sankcjach.

(akta kontroli, str. 638-639, 734-735, 759-763, 868)

⁴³ Tj. do dnia 19 sierpnia 2020 r.

⁴⁴ Dotyczy postępowań kontrolnych nr WIOS-KIELC 297/2017 oraz WIOS-KIELC 5/2018.

W odniesieniu do postępowania kontrolnego nr WIOS-KIELC 297/2017 inspektor WIOŚ wyjaśnił, że monit nie został wysłany, gdyż przepisy ochrony środowiska, w tym ustawa o IOŚ nie zobowiązują organu do stosowania takiej formy przypominania o realizacji zarządzenia pokontrolnego, a kontrolowany zakład nie był zainteresowany prowadzeniem działalności zgodnie z przepisami ochrony środowiska, w związku z powyższym zastosowanie monitu nie przyniosłoby żadnego efektu.

(akta kontroli, str. 759-763)

W odniesieniu do postępowania kontrolnego nr WIOS-KIELC 5/2018 inspektor WIOŚ wyjaśnił, że kontrolowany podmiot nie przekazał w wyznaczonym terminie informacji o realizacji zarządzenia pokontrolnego, co stanowiło naruszenie art. 31a ust. 1 pkt 1 ustawy o IOŚ. Po zakończeniu kontroli WIOŚ nie podejmował kolejnych kontroli w tym podmiocie, w związku z powyższym nie było możliwości odniesienia się do realizacji zarządzenia i zastosowania odpowiednich sankcji karnych. Nie wystosowano również do podmiotu kontrolowanego monitu. Nadmieniał również, że przepisy ochrony środowiska, w tym ustawa o IOŚ nie zobowiązują organu do stosowania takiej formy przypominania o realizacji zarządzenia pokontrolnego.

(akta kontroli, str. 638-639)

W ocenie NIK, w sytuacjach biernej postawy przedsiębiorców wobec wydanych zarządzeń pokontrolnych WIOŚ powinien podjąć działania zmierzające do ich wyegzekwowania, a w przypadku dalszego niewywiązywania się przedsiębiorcy z obowiązku przedłożenia informacji o realizacji zarządzenia pokontrolnego – działania dotyczące ukarania osób odpowiedzialnych za czyn zabroniony z art. 31a ust. 1 pkt 1 ustawy o IOŚ.

Zgodnie z ww. przepisem, kto w wyznaczonym terminie nie informuje organu Inspekcji Ochrony Środowiska o zakresie wykonania zarządzeń pokontrolnych, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny. Postępowanie w tych sprawach prowadzi się na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁴⁵ (art. 31a ust. 2 ustawy o IOŚ). Na podstawie art. 45 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń⁴⁶, karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok.

OCENA CZĄSTKOWA

WIOŚ prowadził działania kontrolne u mikro, małych i średnich przedsiębiorców z poszanowaniem ich praw. Każdorazowo gwarantowano przedsiębiorcom lub osobom przez nich upoważnionym możliwość uczestnictwa w prowadzonych czynnościach kontrolnych. Przedsiębiorcy byli zawiadamiani o zamiarze wszczęcia kontroli. Zawiadomień nie stosowano tylko w przypadkach określonych w przepisach ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub ustawy Prawo przedsiębiorców. Inspektorzy WIOŚ, prowadzący kontrole na podstawie upoważnień, pouczali kontrolowanych przedsiębiorców o przysługujących im prawach i obowiązkach. WIOŚ przestrzegał ustawowego czasu trwania kontroli u przedsiębiorcy w danym roku kalendarzowym. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: przedłużania czasu trwania kontroli niezgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców, niezachowania należytej staranności podczas sporządzania dokumentacji kontrolnej, niewezwania przedsiębiorcy do złożenia informacji o zakresie wykonania zarządzenia pokontrolnego oraz wykorzystania zarządzenia pokontrolnego do uzyskania dokumentu, który powinien być podstawą do dokonania ustaleń na etapie prowadzenia czynności kontrolnych.

⁴⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 729.

⁴⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 821, ze zm.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przeprowadzanie, zgodnie z art. 5a ust. 4 pkt 2 ustawy o IOŚ, nie rzadziej niż raz na trzy lata kontroli przedsiębiorców zarządzających instalacjami stwarzającymi najmniejsze zagrożenie, dla których wydano pozwolenie zintegrowane.
2. Przedłużanie czasu trwania kontroli z zastosowaniem trybu określonego w art. 55 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców.
3. Sporządzanie dokumentacji kontrolnej zgodnie z wytycznymi wewnętrznymi, poprzez podpisywanie protokołów kontroli z zapewnieniem pełnej reprezentacji podmiotu kontrolowanego, uzasadnianie w protokołach kontroli faktu jej wszczęcia bez zawiadomienia, podpisywanie protokołów oględzin przez wszystkie osoby uczestniczące w tej czynności oraz wyeliminowanie błędów formalnych w dokumentacji kontrolnej.
4. Egzekwowanie od kontrolowanych przedsiębiorców przekazania informacji o podjętych i zrealizowanych działaniach służących wyeliminowaniu stwierdzonych naruszeń.
5. Wyeliminowanie przypadków wykorzystywania zarządzenia pokontrolnego do uzyskiwania dokumentów, które powinny być uzyskane w trakcie kontroli.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 3 września 2020 r.

Kontrolerzy
Agnieszka Olejarz
Główny specjalista
kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

.....
podpis

Violetta Nowak
Główny specjalista
kontroli państwowej

.....
podpis